

NOTAT

7. maj 2009

Analyse af alternative modeller for pris- og lønregulering af licensen

1. Indledning og afgrænsning

Af tillægsaftale af 9. januar 2009 til medieaftalen for 2007-2010 fremgår bl.a. følgende:

"Ændret PL-regulering af licensen

Aftalepartierne er enige om, at Kulturministeriet - i samarbejde med DR og Finansministeriet - igangsætter et analysearbejde vedrørende forskellige modeller for en årlig PL-regulering af licensen, som i forhold til hidtidig praksis i højere grad tager hensyn til den faktiske pris- og lønudvikling i DR's udgifter.

Resultatet af analysearbejdet forelægges for aftalepartierne ultimo april 2009 med henblik på stillingtagen til regulering af licensen for 2010."

Nærværende notat er resultatet af analysearbejdet, der er gennemført af en arbejdsgruppe med deltagelse af DR, Finansministeriet og Kulturministeriet, jf. nedenstående oversigt over arbejdsgruppens medlemmer:

DR:

Økonomidirektør David Hellemann
Udviklingschef Lotte Boas
Konsulent Bo Wiberg

Finansministeriet:

Kontorchef Sune Stampe Sørensen
Fuldmægtig Rasmus Bjørnsen
Fuldmægtig Thomas Lynggaard Germann

Kulturministeriet:

Kontorchef Lars M. Banke
Chefkonsulent Lene Gelting
Fuldmægtig Jens Jonatan Steen.

Arbejdsgruppen har som udgangspunkt arbejdet med alternative modeller for pris- og lønregulering og deres anslåede konsekvenser for det samlede licensprovenu i 2010, jf. tillægsaftaleteksten. Da det kan forventes, at en eventuel ændring af principperne for regulering af licensen, gældende for 2010, vil blive videreført i en kommende medieaftale for 2011 og frem, er dog tillige søgt vurderet påvirkningen af licenssatserne og provenueffekten af de alternative modeller også i et længere perspektiv (t.o.m. 2014).

Arbejdsgruppen har grundlæggende identificeret to forhold, som vil skulle afdækkes som led i arbejdsgruppens arbejde:

- *Forskellige reguleringsindeks:* analyse af regulering af licenssatsen efter forbrugerprisindekset, det generelle pris- og lønindeks eller det generelle pris- og lønindeks fratrukket en produktivitetsfaktor
- *Overgang til årlig regulering af licensen i medieaftaleperioden:* analyse af årlig indeksregulering eller flerårig fastlæggelse af indeksreguleringen.

Herudover har DR ønsket, at se på en efterregulering af den eksisterende licenssats for 2009, der tager afsæt i den faktiske udvikling i løn og priser i perioden 2006-2009.

I [afsnit 2](#) beskrives til baggrund den nuværende fastlæggelse af licenssatserne. I [afsnit 3](#) beskrives nogle grundlæggende modeller for PL-regulering af licenssatserne (forskellige opregningsindeks), mens [afsnit 4](#) indeholder beregninger over udviklingen i licenssatserne og licensprovenu ved anvendelse af de forskellige modeller. I [afsnit 5](#) er supplerende beskrevet konsekvenserne for licenssatser og licensprovenu, såfremt udgangspunktet for beregningerne var en efterreguleret 2009-licenssats. Afslutningsvis er der i [afsnit 6](#) en beskrivelse af fordele og ulemper ved årlig justering af licenssatserne og af de praktiske muligheder herfor.

Vedlagt er endvidere bilag fra DR (bilag 5), som ikke er udtryk for arbejdsgruppens synspunkter, men alene afspejler DRs ønsker og beregningsmetoder.

Arbejdsgruppen har ikke forholdt sig til fordelingen af det forventede/realiserede licensprovenu.

2. Baggrund

Af det økonomiske bilag til den mediepolitiske aftale for 2007-2010 fremgår om medielicensen, at:

”Medielicensen holdes i perioden 2007-2010 på 2.090 kr. årligt i faste priser, hvilket svarer til den nuværende farve-tv-licens. Licensen vil således som udgangspunkt alene stige, svarende til den forventede pris- og lønstigning i perioden. Denne forventes at være 2,0 pct. i 2006 og 1,6 pct. i 2007. For årene 2008 og 2009 forudsættes pris- og lønstigningen at være på 1,6 pct. årligt. Dog vil.... [der i 2006 herudover være en engangskorrektion på 1 pct.]”

De nævnte 2,0 pct. og 1,6 pct. baserede sig på forventningen til udviklingen i forbrugerprisindekset, sådan som den kom til udtryk i Finansministeriets publikation Økonomisk redegørelse, december 2005. Dette fremgår imidlertid ikke eksplicit af medieaftaleteksten.¹

Forbrugerprisindekset er et centralt nøgletal for inflationen. Forbrugerprisindekset er et mål for det prisniveau, den enkelte forbruger og virksomhed står overfor ved køb af

---

¹ Men i et baggrundsnotat til ordførerkredsen henvises til den pågældende tabel (tabel 4.5.)

varer og ydelser. Da indekset således afspejler forbrugerens oplevelse af den generelle pris- og lønudvikling i samfundet, blev det vurderet mest hensigtsmæssigt til regulering af licenssatserne.

Der er med andre ord i forbindelse med valg af PL-indeks primært blevet anlagt en "licensbetalervinkel" frem for en "licensmodtagervinkel". Dette indebærer, at PL-reguleringen af licensen ikke nødvendigvis afspejler udviklingen i omkostningerne for licensmodtagerne (primært DR og de regionale TV 2-virksomheder), såfremt der ikke sker generelle produktionsforbedringer som i andre offentlige og private virksomheder jf. nedenfor.

Med udgangspunkt i den forventede/forudsatte stigning i forbrugerpriserne blev medielicenssatserne i medieaftalen fastsat til de i *tabel 1* nedenfor anførte beløb. At reguleringen fra 2007 og frem ikke helt svarer til de angivne stigningstakter skyldes, at de regulerede satser blev afrundet til nærmeste hele 5 kr.².

Tabel 1. Licenssatser

Kr. - årets priser	2006	2007	2008	2009	2010
Medielicens - kr. halvårligt, inkl. moms	1.045 ¹⁾	1.075	1.095	1.110	1.130
Stigning i fht. året før		30	20	15	20
- i %		2,87	1,86	1,37	1,80

¹⁾ Farve-tv-licens

Ved fastsættelsen af medielicensen er der således - ligesom ved forudgående flerårige medieaftaler - på forhånd søgt taget højde for den generelle, forventede inflation i aftaleperioden, hvorefter licenssatserne som udgangspunkt har ligget fast i perioden.³

Af aftaleteksten fremgår fordelingen af det samlede forventede licensprovenu i aftaleperioden på forskellige medierelaterede formål. Langt den overvejende del af licensmidlerne er i Medieaftale 2007-2010 tilført DR (ca. 87 pct.), mens resten er fordelt til de regionale TV 2-virksomheder (ca. 11 pct.) og andet (ca. 2 pct.). Licensprovenuet fordeles med faste beløb til licensmodtagerne. Det fremgår af aftaleteksten, at et eventuelt merprovenu vil blive fordelt af kulturministeren efter drøftelse med aftalepartierne. Det vil altså ikke automatisk tilgå DR. Det fremgår samtidig, at et eventuelt mindreprovenu vil indebære en reduktion af licenstilførslen til DR i forhold til det i aftalen forudsatte.

² Dette fremgik af baggrundsnotatet til medieordførerne.

³ Der kan dog forekomme justering af licenssatserne i løbet af aftaleperioderne, jf. f.eks. nedsættelsen af licensen til TV 2 – og af licenssatserne - i 2003 som følge af TV 2 Zulus overgang til betalings-tv-kanal.

For så vidt angår radiolicensen er den i medieaftalen fastsat til 320 kr. årligt alle fire år. Da den således ikke reguleres, og da provenuet fra radiolicensen kun udgør en yderst begrænset del af det samlede licensprovenu (ca. 15 mio.kr. ud af knap 4 mia.kr.), er der i det videre set bort fra denne.

For så vidt angår medielicensen for erhverv er den i henhold til medieaftalen fastlagt på en sådan måde, at erhvervets samlede licensbetaling i faste priser fastholdes på 2006-niveauet (66 mio.kr.). En eventuel ændring af reguleringen af medielicensen for husstande bør således også gøre sig gældende i forhold til regulering af erhvervets samlede licensbetaling.

3. Forskellige modeller for ændret PL-reguleringen af licensen

Arbejdsgruppen har identificeret 3 grundlæggende modeller for en årlig PL-regulering af licensen. I de tre modeller reguleres med udviklingen i enten;

1. Forbrugerprisindeks
2. Det generelle pris- og lønindeks
3. Det generelle pris- og lønindeks fratrukket en produktivitetfaktor

Nedenfor følger en nærmere beskrivelse af de foreslåede indeks til regulering af licensen.

3.1 Regulering på basis af udviklingen i forbrugerprisindekset

I denne model reguleres licensen med forbrugerprisindekset, svarende til den nuværende regulering.

Indekset beregnes på baggrund af en vægtning af priser på en række varer og tjenesteydelser. De priser, der indgår i forbrugerprisindekset, er de priser, den enkelte forbruger står overfor, dvs., at moms og afgifter er inkluderet i forbrugerpriserne.

En regulering af licensen med udviklingen i forbrugerpriserne svarer således til, at licensen følger samme udvikling som priserne på en lang række varer og ydelser, jf. beskrivelsen i afsnit 2 af baggrunden for at vælge forbrugerindekset som reguleringsindeks i medieaftale 2007-2010.

En stigning i prisen på en vare eller ydelse er typisk forklaret af en stigning i produktionsomkostninger såsom lønstigninger mm. Generelt er lønstigninger dog større end prisstigninger på producerede varer eller ydelser. Dette skyldes, at generelle produktionsforbedringer i form af bedre udnyttelse af ressourcer og arbejdsgange o. lign. medfører, at det isoleret set bliver billigere at producere en vare eller ydelse. Forbrugerprisindekset afspejler således den generelle udvikling i omkostningerne ved at producere en vare eller ydelse.

I Finansloven anvendes forbrugerprisindekset som udgangspunkt til bl.a. at regulere tilskud til virksomheder og varekøb mv. Herunder indgår f.eks. tilskud til foreninger, videnscentre og lufthavne. Forbrugerprisindekset anvendes endvidere på nogle områder til regulering af kontrakter, pensioner, lønninger og huslejer mv.

Ved anvendelse af forbrugerprisindekset til regulering af licenssatserne (og som udgangspunkt dermed de tildelte licensmidler til DR og de regionale TV 2-virksomheder) tages ikke højde for licensmodtagernes specifikke omkostningsstruktur, herunder lønudgifternes andel af de samlede omkostninger. For DR's vedkommende udgør denne andel ca. 58 pct jf. bilag 1. Modtagerne sikres således ikke fuld dækning for deres omkostningsudvikling, hvis der er tale om en løntung virksomhed og lønudviklingen overstiger udviklingen i forbrugerpriserne, uden at der samtidig sker produktionsforbedringer jf. ovenfor.

Det bemærkes, at licensmidlerne ikke kun er bestemt af udviklingen i licenssatserne, men også i udviklingen i antal licensbetalere. Generelt har der kunnet konstateres et højere licensprovenu end forudsat i medieaftalerne som følge af såvel den demografiske udvikling (stigning i antallet af husstande) som DR's løbende licenskampagner mv. Merprovenuet er som beskrevet ovenfor blevet fordelt efter drøftelse i medieaftalekredsen og er i meget vid udstrækning blevet fordelt til konkrete formål i og udenfor DR.⁴

3.2 Regulering på basis af udviklingen i det generelle pris- og lønindeks

I denne model reguleres licensen med det generelle pris- og lønindeks (PL-indeks).

Det generelle PL-indeks er en sammenvejning af et statsligt lønindeks og forbrugerprisindekset, som vægtes med henholdsvis 60 pct. og 40 pct.

Det statslige lønindeks afspejler de overenskomstaftalte lønstigninger på det statslige område. Der er tale om aftalte årslønsstigninger, hvor virkningen af ændringer i arbejdstiden er indregnet - f.eks. vedrørende ekstra feriedage. Lønudviklingen i staten følger i øvrigt lønudviklingen i den private sektor tæt, hvilket især kan henføres til den overenskomstaftalte reguleringsordning, som regulerer den offentlige lønudvikling i forhold til den private lønudvikling.

Som tidligere nævnt består forbrugerprisindekset af de priser, den enkelte forbruger står overfor.

Det generelle PL-indeks afspejler derfor overordnet udviklingen i statslige virksomheders omkostninger, såfremt der forudsættes ikke at være generelle produktionsforbedringer, idet indekset er en sammenvejning af udviklingen i lønudgifter og i udgifter til køb af vare- og tjenesteydelser.

I Finansloven anvendes det generelle PL-indeks til blandt andet at regulere driftstilskud til en række virksomheder på finansloven, f.eks. på det taxameterstyret område indenfor uddannelse m.fl. og overførselsudgifter til kommuner og regioner.

---

⁴ Af bilag 2 fremgår dels, at licensprovenuet i aftaleperioden 2003-2006 oversteg det forventede med i alt ca. 275 mio.kr. Endvidere fremgår, hvorledes merprovenuet i perioden er blevet anvendt. I 2007 var der et overskydende licensprovenu på 63 mio.kr., hvoraf de 61,3 mio.kr. i henhold til tillægsaftale af 9. januar 2009 er tilført DR til konkrete formål (etablering af en HDTV kanal, styrkelse af ensembleterne og opgradering af transmissionsudstyr).

Det er DRs vurdering, at en årlig fastsættelse af licenssatserne baseret på seneste skøn over udviklingen i det generelle PL-indeks er det mest hensigtsmæssige indeks, idet det i højere grad afspejler udviklingen i DRs omkostninger. Som anført i afsnit 3.1 udgør lønninger 58 pct. af DR's udgifter. Vægtningen i det generelle PL-indeks afspejler således DR's udgiftssammensætning, der er nærmere beskrevet i bilag 1.

3.3 Regulering på basis af udviklingen i det generelle pris- og lønindeks fratrukket en produktivitetfaktor

I denne model reguleres licensen med det generelle PL-indeks ligesom i ovenstående model. Der indarbejdes dog samtidig et produktivitetskrav, idet der fratrækkes en produktivitetskrav.

Denne tilgang skal ses i lyset af, at statslige institutioner mv., hvis udgifter ikke er dækket af indtægter på frie markedsvilkår, som udgangspunkt underlægges et tilsvarende krav til produktivitetsforbedringer. På Finansloven anvendes således som udgangspunkt det generelle PL-indeks fratrukket et omprioriteringsbidrag i BO3-året til at regulere driftsbevillingen til statsinstitutioner og til at regulere salgs- og gebyrindtægter for en række statslige virksomheder, som ikke er underlagt fri konkurrence⁵.

I nedenstående beregning er der foretaget beregning af konsekvenserne af en regulering med det generelle PL-indeks fratrukket en produktivitetfaktor på henholdsvis 2, 1 og 0,5 pct.

4. Beregninger over udviklingen i licenssatser og licensprovenu i de tre modeller

Arbejdsgruppen har i henhold til tillægsaftale af 9. januar 2009 til medieaftalen lagt til grund, at analysearbejdet vedrører reguleringen af licensen i 2010.

Der er i nedenstående beregninger taget udgangspunkt i en PL-regulering af den gældende licenssats fra 2009, som den er fastlagt i medieaftalen.

Provenueffekten af de forskellige modeller er tillige beregnet til og med 2014 med henblik på at vise de forventede langsigtede konsekvenser af en eventuel ændring af PL-regulering af licensen.

I afsnit 5 er supplerende foretaget beregning af udviklingen i licenssatser og licensprovenu for 2010 og frem, såfremt der ved fastlæggelsen af satserne for 2010 skulle tages højde for den faktiske udvikling i indeksene siden 2006.

4.1 Licenssatser

Af nedenstående *tabel 2* fremgår PL-reguleringen af licenssatserne i henhold til medieaftale 2007-2010 samt den faktiske hhv. forventede udvikling i de reguleringsindeks, der analyseres. Indeks i perioden 2007-2010 er baseret på Finansministeriets Økono-

---

⁵ Konkret opregnes de enkelte ministeriers rammer på basis af en vægtet opregning af en lang række udgiftskategorier på de underliggende statsinstitutioner mv. Det svarer imidlertid tilnærmet til opregningen med det generelle PL-indeks.

misk administrative vejledning (ØAV), og indeks i perioden 2011-2014 er baseret på Finansministeriets Økonomiske Redegørelse for december 2008.

Alternative reguleringsatsar	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Regulering iflg. medieaftale (forventet forbrugerprisudv.)	2,0%	1,6%	1,6%	1,6%				
Faktisk/forv. forbrugerprisindeksudv.	1,9%	3,3%	1,6%	2,2%	1,6%	2,2%	2,3%	2,3%
Faktisk/forventet udvikling i generel PL-indeks	2,3%	3,6%	3,3%	2,5%	2,7%	2,8%	2,8%	2,8%
Faktisk/forv. udvikling i generel PL-indeks fratrukket 2%	0,3%	1,6%	1,3%	0,5%	0,7%	0,8%	0,8%	0,8%
Faktisk/forv. udvikling i generel PL-indeks fratrukket 1%	1,3%	2,6%	2,3%	1,5%	1,7%	1,8%	1,8%	1,8%
Faktisk/forv. udvikling i generel PL-indeks fratrukket 0,5%	1,8%	3,1%	2,8%	2,0%	2,2%	2,3%	2,3%	2,3%

Det bemærkes, at procenterne opført for et givet år er de procenter, der i beregningerne anvendes ved opregning af licenssatsene for det pågældende år. De afspejler den faktiske/forventede udvikling i det pågældende indeks det forudgående år, da det er denne, der har betydning for opregningen.

På baggrund af ovenstående reguleringsprocenter for 2010 og frem (markeret med farveskravering) er i *tabel 3* nedenfor beregnet licenssats for 2010-2014 i de forskellige modeller, idet det bemærkes, at licens for husstande betales 2 gange årligt, mens erhvervslicens betales 1 gang årligt.

TABEL 3 Effekt på licenssats for 2010 og frem

Medielicens afrundet til nærmeste 5 kr. (incl. moms)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Reguleret med forbrugerprisindekset - udg.pkt fastsatte satser	1.110	1.130	1.145	1.170	1.200	1.225
Reguleret med forbrugerprisindekset - udg.pkt regulering 2010		1.135	1.155	1.180	1.205	1.235
Reguleret med generel PL-indeks		1.140	1.170	1.200	1.235	1.270
Reguleret med generel PL-indeks fratrukket 2%		1.115	1.125	1.135	1.140	1.150
Reguleret med generel PL-indeks fratrukket 1%		1.130	1.145	1.165	1.190	1.210
Reguleret med generel PL-indeks fratrukket 0,5%		1.135	1.160	1.185	1.210	1.240
Årlig medielicensbetaling (kr. incl. moms)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Reguleret med forbrugerprisindekset - udg.pkt fastsatte satser	2.220	2.260	2.290	2.340	2.400	2.450
Reguleret med forbrugerprisindekset - udg.pkt regulering 2010		2.270	2.310	2.360	2.410	2.470
Reguleret med generel PL-indeks		2.280	2.340	2.400	2.470	2.540
Reguleret med generel PL-indeks fratrukket 2%		2.230	2.250	2.270	2.280	2.300
Reguleret med generel PL-indeks fratrukket 1%		2.260	2.290	2.330	2.380	2.420
Reguleret med generel PL-indeks fratrukket 0,5%		2.270	2.320	2.370	2.420	2.480

Det fremgår af tabellen, at medielicensen for husstande i 2010, der som udgangspunkt i Medieaftale 2007-2010 er fastsat til 1.130 kr. (incl. moms), vil stige til 1.135 kr., såfremt satsen justeres på basis af det nuværende skøn for udviklingen i forbrugerprisindekset i 2010. På årsbasis svarer det til en stigning i husstandens licensbetaling på 50 kr. i forhold til 2009. Ved en fremadrettet regulering på grundlag af den forventede udvikling i forbrugerprisindekset, vil medielicensen for 2014 som udgangspunkt ligge på 1.225 kr. (hvis satsen for 2010 fastholdes på 1.110 kr. som forudsat i medieaftalen) eller 1.235 kr. (hvis satsen for 2010 reguleres til 1.135 kr.).

Ved en regulering af licenssatsen fra 2010 med det generelle PL-indeks forventes medielicensen at stige med 30 kr. i 2010 – dvs. til 1.140 kr. - i forhold til 2009. På årsbasis

svarer det til en stigning på 60 kr. Ved en fortsat regulering på grundlag af den forventede udvikling af det generelle PL-indeks frem til 2014, vil medielicensen for 2014 som udgangspunkt ligge på 1.270 kr. Såfremt der indarbejdes en produktivitetfaktor på 2 pct., kan de forventede licenssatser beregnes til 1.115 kr. i 2010 og 1.150 kr. i 2014.

4.2 Licensprovenu

DR budgetterer med den i tabel 4 nedenfor angivne udvikling i antal licensbetalere i de forskellige kategorier.

TABEL 4						
Antal licenser	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Husstande:						
Medielicens	2.055.000	2.065.000	2.065.000	2.065.000	2.065.000	2.065.000
Halv medielicens	254.000	254.000	254.000	254.000	254.000	254.000
Radiolicens	49.000	49.000	49.000	49.000	49.000	49.000
Erhverv:						
Medielicens	112.000	112.000	112.000	112.000	112.000	112.000

Med udgangspunkt heri er foretaget beregning af udviklingen i det samlede licensprovenu til fordeling i de forskellige modeller, idet der dog for radiolicensen er forudsat en fastholdelse af satsen i nominelle kroner på 160 kr. (svarende til 320 kr. i årlig licensbetaling) og for erhvervlicensen taget udgangspunkt i et samlet provenu, svarende til 2006-niveauet (66 mio.kr. i 2006-priser, svarende til 70 mio.kr. i 2009-priser).

Det forventede samlede licensprovenu ved de forskellige modeller for regulering af licensen fremgår af tabel 5, idet der for de nærmere beregninger henvises til bilag 3.

TABEL 5 Anslået licensprovenu til fordeling ved alternative reguleringsprocenser

Mio.kr., excl. moms	2010	2011	2012	2013	2014
Provenu iht Mediaaftale 2007-2010	3.980				
Aktuelt forventet provenu 2010	4.037				
Provenu - anvendelse af forbrugerprisindeks - nuv. 2010-sats	4.037	4.091	4.180	4.287	4.375
Provenu - anvendelse af forbrugerprisindeks - reguleret 2010-sats	4.055	4.126	4.215	4.305	4.411
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks	4.073	4.180	4.287	4.412	4.536
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 2%	3.983	4.019	4.055	4.073	4.107
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 1%	4.037	4.091	4.162	4.251	4.321
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 0,5%	4.055	4.144	4.233	4.323	4.429

Note: Det aktuelt forventede provenu i 2010 ligger 57 mio.kr. over provenuet iht Mediaaftale 2007-2010 anførte, som følge af mere effektiv licensopkrævning samt ændringer af gældende licensopkrævning (bl.a. overgang til månedlig betaling). Anvendelsen af merprovenuet (der som følge af udgifter for DR til opnåelse af merprovenuet netto udgør 53 mio.kr.) disponeres af mediaaftalekredsen.

Af tabel 6 fremgår merprovenuet til fordeling i 2010-14 ved de forskellige modeller set i forhold til en situation, hvor den nuværende licenssats for 2010 fastholdes og fremadrettet regulering sker på grundlag af den forventede udvikling i forbrugerprisindekset.

TABEL 6 Anslået licensmerprovenu til fordeling ved alternative reguleringsprocesser

Mio.kr., excl. moms	2010	2011	2012	2013	2014	I alt
Provenu - anvendelse af forbrugerprisindeks - reguleret 2010-sats	18	35	36	18	36	142
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks	36	89	107	125	161	518
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 2%	-53	-72	-125	-214	-268	-732
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 1%	0	0	-18	-36	-54	-107
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 0,5%	18	53	53	36	53	214

Det ses af tabellen, at det samlede licensprovenu til fordeling i modellen med regulering på basis af forbrugerprisindekset vil stige med 18 mio. kr. i 2010 og akkumuleret med 142 mio. kr. i perioden 2010-14, såfremt licenssatsen i 2010 reguleres med det nuværende skøn for forbrugerprisudviklingen i 2009 frem for hvis den gældende licenssats for 2010 fastholdes på det i Mediaaftale 2007-2010 fastsatte niveau. En ændring af den gældende licenssats i 2010 har således væsentlig betydning for licensprovenuet i næste medieforligsperiode.

Medielicensprovenuet vil stige med 36 mio. kr. i 2010 og akkumuleret med 518 mio. kr. i perioden 2010-14, såfremt licenssatsen i 2010 og fremadrettet reguleres med det nuværende skøn for det generelle PL-indeks frem for hvis den gældende licenssats for 2010 fastholdes på det i Mediaaftale 2007-2010 fastsatte niveau og regulering for 2011-14 (ligesom for 2007-2010) sker på basis af udviklingen i forbrugerprisindekset.

Såfremt licenssatsen i 2010 og fremadrettet reguleres med det nuværende skøn for det generelle PL-indeks fratrukket 2 pct. produktivitetfaktor, hvilket svarer til den generelle PL-regulering af driftsbevillinger til statsinstitutioner, vil licensprovenuet omvendt reduceres med 53 mio. kr. i 2010 og akkumuleret med 732 mio. kr. i perioden 2010-14. Fratrækkes alene 0,5 pct., vil merprovenuet være på hhv. 18 mio.kr. i 2010 og 214 mio.kr. akkumuleret for perioden 2010-2014.

5. Efterregulering af licenssatterne

DR har i forbindelse med analysen rejst spørgsmålet om, hvilket udgangspunkt der skal gælde for en evt. ændret PL-opregning af licensen i 2010. Det er DR's vurdering, at fastsættelsen af licensen for 2010 bør tage udgangspunkt i en "efterreguleret" 2009-sats, der er beregnet på baggrund af den faktiske pris- og lønudvikling siden 2006, frem for i den fastsatte licenssats for 2009. Det skyldes, at den forventede udvikling i forbrugerprisindekset ved mediaaftalens indgåelse, og som 2009-satsen er baseret på, har vist sig lavere end den faktiske udvikling.

Det fremgår ikke eksplicit af tillægsaftaleteksten, om aftalepartierne i forbindelse med indgåelsen af tillægsaftalen har lagt til grund, at analysen af de forskellige reguleringsmodeller og deres konsekvenser kunne/skulle omfatte en sådan efterregulering eller om udgangspunktet har været, at en eventuel alternativ reguleringsmodel kun skulle have virkning fremadrettet – dvs. for 2010 og frem.

Finansministeriet har dog fremført, at de finder, at arbejdsgruppen skal se på den fremadrettede PL-regulering af licensen "i forhold til hidtidig praksis", jf. side 1, og at der derfor ikke umiddelbart er grundlag for at analysere en efterregulering. Endvidere finder Finansministeriet, at den gældende regulering af licensen er udtryk for en poli-

tisk beslutning om størrelsen af licenssatser og –provenu, hvorfor der ikke bør foretages en efterregulering af den gældende licenssats for 2009.

Som supplement til afsnit 4 er der imidlertid foretaget beregning af udviklingen i licenssatser og licensprovenu i tilfælde af, at licensen for 2010 skulle fastsættes på grundlag af et "efterreguleret" 2009-niveau. Det fremgår af beregningerne, jf. bilag 4, at mer-/mindreprovenuet i forhold til en situation uden efterregulering varierer betydeligt afhængig af den valgte reguleringsmodel.

Det bemærkes, at såfremt DR's ønske om såvel en "fremadrettet" regulering af licenssatserne som en efterregulering af 2009-satsen baseret på det generelle PL-indeks imødekommes, vil der opnås et merprovenu på anslået 194 mio.kr. excl. moms i 2010 i forhold til det aktuelt forventede provenu i 2010 baseret på gældende satser. Det vil imidlertid indebære en stigning af den helårlige licens på 150 kr. incl. moms eller 7 % fra 2009 til 2010 (fra 2.220 kr. til 2.370 kr.). Denne stigning vil i givet fald blive videreført fremadrettet.

6. Fastlæggelse af licensen på forhånd for hele aftaleperioden eller årlig regulering på basis af seneste skøn over pris- og lønudviklingen?

I henhold til Mediaaftale 2007-10 fastlægges reguleringen af licensen som nævnt på forhånd på baggrund af forventningen til udviklingen i forbrugerprisindekset i den fireårige aftaleperiode.

Fordelen ved at lægge licenssatserne fast på forhånd er, at licensbetalerne har sikkerhed for deres licensbetaling "i kroner og øre" i hele aftaleperioden. Tilsvarende styrkes grundlaget for en mere langsigtet budgetplanlægning hos licensmodtagerne, idet der skabes større forudsigelighed omkring licensprovenuet i en flerårig periode. Dog bemærkes, at det har forekommet, at licenssatserne er blevet justeret i løbet af aftaleperioderne, jf. note 3.

Ulempen ved at lægge satserne fast på forhånd i en 4-årige periode er, at der ikke er sikkerhed for, at medielicensen også efterfølgende i faste priser vil svare til de 2.090 kr. årligt, som farve-tv-licensen udgjorde i 2006. Tilsvarende har licensmodtagerne (DR og de regionale TV 2-virksomheder m.fl.) ikke kunnet regne med, at licensprovenuet samlet set udvikler sig som forudsat, målt i reale kroner.

Alternativt kan indeksreguleringen derfor underlægges de samme reguleringsprincipper, som Finansministeriet anvender til at regulere statens udgifter med.

Det er umiddelbart vurderingen, at et eventuel merprovenu som følge af en årlig justering af licenssatserne baseret på seneste skøn over pris og lønudviklingen bør føre til en tilsvarende justering af de midler, der tilføres licensmodtagerne. Tilsvarende bør et eventuelt mindreprovenu som følge af en PL-justering af satserne føre til en reduktion af licenstilførslen til de enkelte modtagere. Dette svarer til principperne i den årlige pris- og lønregulering på finansloven, jf. nedenfor. I den forbindelse bemærkes dog, at licensprovenuet – ud over til DR og de regionale TV 2-virksomheder - i begrænset omfang (under 2% af det samlede provenu) fordeles til formål, hvor det ikke giver mening at justere de fastsatte beløb, fordi de som udgangspunkt er fastsat til samme beløb i

kroner og øre i hele aftaleperioden e.l. Her må det være DR, der som "største bruger" udligner forskellen.

For mer-/mindreprovenu som følge af et ændret antal licensbetalere indgår det i den gældende medieaftale, at anvendelse af et eventuelt merprovenu beslutes i medieaftalekredsen, mens et eventuelt mindreprovenu indebærer en reduktion af licenstilførslen i dag.

En eventuel overgang til årlig regulering af licenssatserne efter de principper, som Finansministeriet anvender til at regulere de statslige udgifter med, vil kunne ske uanset valg af indeksmodel, jf. afsnit 3.

Den årlige pris- og lønregulering på finansloven af de statslige udgifter består af to elementer:

1. Et skøn for udviklingen i det kommende år
2. En niveauekorrektion, som korrigerer i forhold til året forinden.

Eksempelvis vil pris- og lønreguleringen på finansloven for 2010 bestå af et skøn for pris- og lønudviklingen fra 2009 til 2010 og en niveauekorrektion for at tage højde for nye skøn for udviklingen fra 2008 til 2009.

Hvorvidt en overgang til årlig regulering af licenssatserne vil være en fordel for licensmodtagerne eller ej kan ikke vurderes, da det i sagens natur bl.a. kommer an på, om pris- og lønudviklingen er stærkere eller svagere end forudsat ved indgåelse af medieaftalerne. Som nævnt i afsnit 4 vil en regulering af licensen for 2010 baseret på den nu forventede – og større – stigning i forbrugerprisindekset øge det samlede licensprovenu til fordeling i 2010 i den model, hvor regulering fortsat sker på grundlag af forbrugerprisindekset.

Finansministeriets endelige opregning af finanslovsbevillinger for det kommende år sker senest ultimo juni måned baseret på de seneste forventninger til udviklingen i de forskellige indeks, der danner grundlag for opregningen.

Grundlaget for den endelige fastlæggelse af licensen for 2010 (og evt. efterfølgende år) kendes altså først ultimo juni, hvis licensen tilsvarende skal reguleres på grundlag af de samme pris- og lønforudsætninger, som anvendes i finanslovssammenhæng.

De fleste licensbetalere forventes at betale halvårslicens - også efter indførelse af tilbud om månedsbetaling fra 1. juni 2009. En regulering af licensen fra den 1. januar i et givet år vil derfor, for denne gruppe af licensbetalere, allerede have konsekvenser for den fakturering, der sker med betalingsfrist ved månedsskiftet juli-august året før (kaldet august-termin og gældende for seks månedersperioden august-januar), da en sjettedel af det fakturerede beløb vedrører januar måned i det kommende år. Datagenerering til fakturaudsendelse vedrørende augusttermin finder sted primo juli, hvorfor det er praktisk muligt at regulere licensen på baggrund af de samme pris- og lønforudsætninger, som indgår på finanslovene.

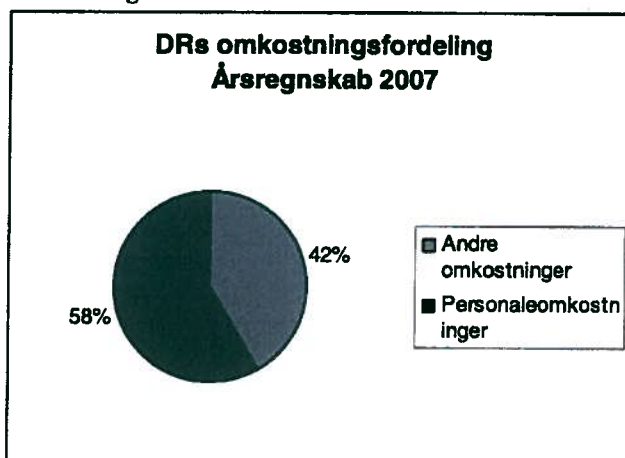
I henhold til radio- og fjernsynsloven fastsættes licensen af kulturministeren i en bekendtgørelse ("licensbekendtgørelsen") efter forelæggelse for Folketingets Finansudvalg. En sådan forelæggelse og efterfølgende udstedelse af licensbekendtgørelse vil næppe kunne nås på den korte tid mellem Finansministeriets seneste skøn foreligger ultimo juni og datagenerering finder sted primo juli.

Såfremt det i mediaaftalekredsen beslattes, at licensen for 2010 skal endeligt fastlægges på grundlag af Finansministeriets skøn i juni måned, og skal efterregulering undgås, er der derfor behov for, at Folketingets Finansudvalg i et særligt aktstykke i maj/juni 2009 tilslutter sig principperne for regulering af licensen for 2010 uden at kende det konkrete beløb. Dette vil i givet fald også skulle lægges til grund for kommende licensaktstykker for kommende mediaaftaleperioder.

Bilag 1.**Vedrørende DR's økonomi**

DR modtog i 2007 i alt 3.326,4 mio. kr. i licensmidler. Udover licensmidlerne modtog DR 292,6 mio. kr. andre driftsindtægter, hvorved den samlede omsætning var på 3619,0 mio. kr.

I 2007 havde DR produktionsomkostninger, omkostninger til rettigheder mv. for 871,3 mio. kr., andre eksterne omkostninger for 493,4 mio. kr. og 1.913,3 mio. kr. i personaleomkostninger. Personaleomkostningerne udgjorde således i 2007 58 pct. af de samlede omkostninger.

Bilag 2

Anvendelse af overskydende licensprovenu 2003-2008

Overskydende licens ifølge DR årsregnskaber:

Overskydende licens 2003	0,0 (-33,9)
Overskydende licens 2004	49,4
Overskydende licens 2005	88,0
Overskydende licens 2008	136,7
I alt	<u>274,1</u>

Anvendelse:

33,9 i 2005 til DR som kompensation for mindreprovenu 2003
10,5 i 2005 til DR som særbevilling til udbygning af DAB
5,0 i 2005 til pulje til forskning i public service virksomhed

14,0 i 2006 til DR til digitalisering af arkiver
4,0 i 2007 til DR til digitalisering af arkiver
21,0 i 2007 til DR til digitalisering af arkiver
36,0 reserveret til DR til digitalisering af arkiver

75,0 i 2007 til Public service pulje

7,6 i 2007 til medielicenskampagne
5,4 i 2008 til medielicenskampagne

11,0 i 2007 til KUM til revisorundersøgelse af DR-Byen
50,7 i 2007 til DR til sikring af oplydelse af PS-forpligtelser

I alt 274,1

Bilag 3

Samlet konceptregnskab over moms (inkl. tv. årspr. priset)					
Provenu - anvendelse af forbrugerprisindeks - nuv. 2010-ents	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Husstande:</i>					
Medielicens	3.734	3.783	3.866	3.965	4.047
Halv medielicens	230	233	238	244	249
Radiolicens	13	13	13	13	13
<i>Erhverv:</i>					
Medielicens	-	-	-	-	-
Samlet provenu	4.047	4.101	4.190	4.297	4.386
Forventet nettotab på debitorer (Incl. Gebyrer, morarenter m.v.)	(10)	(10)	(10)	(10)	(11)
Provenu til fordeling	4.037	4.091	4.180	4.287	4.375
Provenu - anvendelse af forbrugerprisindeks - reguleret 2010-ents	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Husstande:</i>					
Medielicens	3.750	3.816	3.899	3.981	4.080
Halv medielicens	231	235	240	245	251
Radiolicens	13	13	13	13	13
<i>Erhverv:</i>					
Medielicens	-	-	-	-	-
Samlet provenu	4.065	4.136	4.225	4.315	4.422
Forventet nettotab på debitorer (Incl. Gebyrer, morarenter m.v.)	-10	-10	-10	-10	-11
Provenu til fordeling	4.055	4.126	4.215	4.305	4.411
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Husstande:</i>					
Medielicens	3.767	3.866	3.965	4.080	4.196
Halv medielicens	232	238	244	251	258
Radiolicens	13	13	13	13	13
<i>Erhverv:</i>					
Medielicens	-	-	-	-	-
Samlet provenu	4.083	4.190	4.297	4.422	4.547
Forventet nettotab på debitorer (Incl. Gebyrer, morarenter m.v.)	-10	-10	-10	-10	-11
Provenu til fordeling	4.073	4.180	4.287	4.412	4.536
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 2%	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Husstande:</i>					
Medielicens	3.684	3.717	3.750	3.767	3.800
Halv medielicens	227	229	231	232	234
Radiolicens	13	13	13	13	13
<i>Erhverv:</i>					
Medielicens	-	-	-	-	-
Samlet provenu	3.993	4.029	4.065	4.083	4.118
Forventet nettotab på debitorer (Incl. Gebyrer, morarenter m.v.)	-10	-10	-10	-10	-11
Provenu til fordeling	3.983	4.019	4.055	4.073	4.107
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 1%	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Husstande:</i>					
Medielicens	3.734	3.783	3.849	3.932	3.998
Halv medielicens	230	233	237	242	246
Radiolicens	13	13	13	13	13
<i>Erhverv:</i>					
Medielicens	-	-	-	-	-
Samlet provenu	4.047	4.101	4.172	4.261	4.332
Forventet nettotab på debitorer (Incl. Gebyrer, morarenter m.v.)	-10	-10	-10	-10	-11
Provenu til fordeling	4.037	4.091	4.162	4.251	4.321
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 0,5%	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Husstande:</i>					
Medielicens	3.750	3.833	3.915	3.998	4.097
Halv medielicens	231	236	241	246	252
Radiolicens	13	13	13	13	13
<i>Erhverv:</i>					
Medielicens	-	-	-	-	-
Samlet provenu	4.065	4.154	4.243	4.333	4.440
Forventet nettotab på debitorer (Incl. Gebyrer, morarenter m.v.)	-10	-10	-10	-10	-11
Provenu til fordeling	4.055	4.144	4.233	4.323	4.429

BILAG 4

Medielicens ved efterregulering

Kr. incl. moms	2010	2011	2012	2013	2014
Reguleret med forbrugerprisindeks	1.155	1.170	1.195	1.225	1.255
Reguleret med generel PL-indeks	1.185	1.215	1.250	1.285	1.320
Reguleret med generel PL-indeks fratrukket 2%	1.095	1.100	1.110	1.120	1.130
Reguleret med generel PL-indeks fratrukket 1%	1.140	1.160	1.180	1.200	1.220
Reguleret med generel PL-indeks fratrukket 0,5%	1.160	1.185	1.215	1.240	1.270

Licensprovenu til fordeling ved efterregulering

Mio.kr., excl. moms	2010	2011	2012	2013	2014
Provenu - anvendelse af forbrugerprisindeks	4.125	4.179	4.268	4.375	4.481
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks	4.230	4.337	4.462	4.587	4.711
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 2%	3.913	3.931	3.967	4.003	4.037
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 1%	4.072	4.143	4.215	4.286	4.357
Provenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 0,5%	4.142	4.232	4.338	4.428	4.534

Merprovenu i forhold til fremadrettet regulering men med fastholdelse af 2009-sats

Mio.kr., excl. moms	2010	2011	2012	2013	2014	I alt
Merprovenu - anvendelse af forbrugerprisindeks	70	53	53	70	70	316
Merprovenu - anvendelse af generelt PL-indeks	158	158	175	175	175	842
Merprovenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 2%	(70)	(88)	(88)	(70)	(70)	(386)
Merprovenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 1%	35	53	53	35	35	210
Merprovenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 0,5%	88	88	105	105	105	491

Note: Bemærk, at der er tale om yderligere mer-/mindreprovenu i forhold til mer-/mindreprovenuet ved de forskellige modeller for regulering uden efterregulering

Merprovenu i forhold til fremadrettet regulering med forbrugerprisindeks baseret på fastsat 2010-sats

Mio.kr., excl. moms	2010	2011	2012	2013	2014	I alt
Merprovenu - anvendelse af forbrugerprisindeks	88	88	88	88	106	458
Merprovenu - anvendelse af generelt PL-indeks	194	247	282	300	336	1.359
Merprovenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 2%	(124)	(159)	(213)	(284)	(338)	(1.118)
Merprovenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 1%	35	53	35	(1)	(19)	103
Merprovenu - anvendelse af generelt PL-indeks fratrukket 0,5%	105	141	159	141	159	705

Baggrundsnotat om prisregulering af licensen

DR ønsker en ny model for opregning af licensen og DRs licensloft:

- At licensen og DRs licensloft opregnes fra 2010 med det generelle pris- og lønindeks og justeres årligt efter de samme principper som Finansministeriet anvender til opregning af finanslovsforslaget
- At der i 2010 foretages en niveauekorrektion som sikrer, at licensen og licensloftet løftes, således at licensen set over perioden 2007-2010 holdes på et uændret 2006-niveau i faste priser som forudsat i medieaftalen.

Medielicensen blev i medieaftalen fastsat for hvert år hele perioden i løbende priser, og på daværende tidspunkt forventedes det, at pris- og lønudviklingen ville stige med 1,6 % årligt i perioden 2007-2010.

Imidlertid har den generelle pris- og lønudvikling vist sig at være noget højere, *jf. tabel 1*.

Tabel 1. Forskel i reguleringssatser

	2007	2008	2009	2010
Reguleringssats jf. medieaftale	2,0%	1,6%	1,6%	1,6%
Forbrugerprisindeks	1,9%	3,3%	1,6%	2,2%
Generelt pris- og lønindeks	2,3%	3,6%	3,3%	2,5%

Kilde: Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning, skøn for perioden 2008-2009

Tabel 2 nedenfor viser dels udviklingen i det samlede licensprovenu, dels DRs andel af licensprovenuet ved forskellige reguleringssatser. Af tabellen fremgår det, at en regulering af licensen med 1,6 % set over hele perioden 2007-2010 betyder en udhuling af licensprovenuet på 175 mio.kr. alene i 2010.

Tabel 2. Effekt på licensprovenuet ved forskellige reguleringssatser

	2007	2008	2009	2010
<i>I DAG: PL-regulering som i medieaftalen</i>				

Samlet licensprovenu (iflg. medieaftale inkl. tillægsaf.)	3.750	3.830	3.948	4.037
<i>PL-regulering med forbrugerprisindeks</i>				
Samlet licensprovenu	3.761	3.907	4.018	4.125
Forskel i licensprovenu ift. medieaftalen	11	77	70	88
<i>PL-regulering med generelt pris- og lønindeks</i>				
Samlet licensprovenu	3.776	3.933	4.106	4.230
Forskel i licensprovenu ift. medieaftalen	26	103	158	193

Hvis opregningen af licensen fra 2010 ændres til i højere grad at afspejle DRs omkostningsudvikling bør der samtidig ske en niveaokorrektion for at indhente den udhuling af licensen, der er sket i de forgangne 3 år. Der er ikke tale om en kompensation bagudrettet, for den udhuling der er sket i perioden 2007-2009, men et løft af licensen fremadrettet, så udhulingen ikke videreføres.

Det betyder, at licensen fra 2010 vil indbringe ca. 4.230 mio.kr., hvilket indebærer en niveaokorrektion i forhold til det nuværende licensloft for 2010 på 175 mio.kr.

For den enkelte licensbetaler vil det betyde en regulering af den halvårslige licens med 75 kr. i stedet for den stigning i den halvårslige licens på 20 kr., som allerede er forudsat i den nuværende medieaftale. Medielicensen vil således fra 2009 til 2010 stige fra 1.110 kr. til 1.185 kr., hvis der foretages en sådan niveaokorrektion jf. tabel 3 nedenfor.

Tabel 3. Effekt på medielicensen for husstande af forskellige reguleringssatser

<i>Halvårlig medielicens for husstande i kr. (inkl. moms)</i>	2007	2008	2009	2010
Iflg. medieaftale	1.075	1.095	1.110	1.130
Reguleret med forbrugerprisindeks	1.075	1.110	1.130	1.155
Reguleret med generelt pris- og lønindeks	1.080	1.120	1.155	1.185